

La resposta de l'associacionisme juvenil envers l'extrema dreta

L'extrema dreta ja no és una amenaça latent: és una realitat institucional i estructural arreu del món. A Europa, ha deixat de ser un fenomen marginal per convertir-se en una **força política estructural, amb poder real**, que governa, legisla i condiciona l'agenda política i social.

Entre 2015 i 2025, els partits d'extrema dreta han incrementat significativament el seu suport electoral. Avui dia, els partits d'extrema dreta sumen més de 50 milions de vots als parlaments dels Estats de la **Unió Europea, representant una mitjana del 23,5%** del total de vot en les últimes eleccions legislatives de cada estat membre. Aquesta xifra suposa un augment de cinc punts percentuals respecte a les eleccions anteriors (18,5%).

Catalunya no quedem al marge d'aquesta dinàmica global i veiem com la irrupció d'Aliança Catalana al Parlament de Catalunya, amb 2 diputats, combinada amb la presència de Vox a la cambra (11 diputats des de 2021), fan que l'extrema dreta tingui una representació important a les institucions catalanes amb 370.245 vots (11,72%) i 13 diputats.

Actualment, l'extrema dreta, tot i revisar la dialèctica, beu d'arrels ideològiques vinculades a moviments obertament identitaris i autoritaris històrics, i representa una amenaça real per a la cohesió social i els drets fonamentals. Aquesta amenaça es fonamenta amb l'ús dels discursos d'odi i d'exclusió, el rebuig a la diversitat i a la pluralitat, els atacs als drets humans i a les llibertats, la deslegitimació de les institucions democràtiques, i, el negacionisme de consensos científics, entre ells, del canvi climàtic.

Per tant, l'estratègia de l'extrema dreta implica **assenyalar col·lectius vulnerabilitzats** —especialment les persones migrades, el col·lectiu LGTBI i les comunitats musulmanes, entre d'altres— i construir una narrativa de xoc civilitzatori. Però no es tracta només de racisme o islamofòbia: és sobretot un discurs classista, que reforça un sistema injust, culpabilitzant els més febles mentre protegeix els privilegis existents.

El full de ruta de l'extrema dreta també es caracteritza per la clara oposició a implementar mesures efectives contra el canvi climàtic i, per tant, concebre que la limitació dels combustibles fòssils com una manca de llibertat. En aquest sentit, es mostren contraris a una transició ecosocial que tingui en compte la justícia social i, alhora, fer una gestió democràtica dels recursos naturals.

D'altra banda, l'extrema dreta s'ha fet seu el **marc comunicatiu** que inclou tant les xarxes socials com els mitjans de comunicació tradicionals. A través d'aquests canals, utilitzen figures personalistes i carismàtiques, que es converteixen en líders centrals de la narrativa, i s'adrecen als seus seguidors interpellant-los des del vessant emocional. Aquests líders són essencials per augmentar la visibilitat i legitimitat de les seves idees, sovint presentant la violència com una resposta legítima a amenaces construïdes.

Davant la regressió dels drets fonamentals, els moviments socials tenim una tasca essencial en la lluita contra els discursos d'odi i l'extrema dreta. **L'associacionisme juvenil ha estat sempre un pilar fonamental en la defensa d'aquests drets**, amb un ferm compromís antifeixista que remunta als combats contra el franquisme i el feixisme durant la dictadura i la transició. Aquesta lluita va ser la que va inspirar la creació del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC), que, mantenint viu aquest llegat, ha jugat un paper clau en enfortint l'associacionisme juvenil i la vida comunitària davant els discursos de la por al llarg de cinc dècades.

L'aportació del moviment organitzat juvenil en aquest àmbit és enorme. L'escoltisme, els esplais i **l'associacionisme educatiu** com a garants de l'educació en valors i pels drets humans. **Les entitats socials i culturals juvenils** com a promotores de la cooperació, la justícia global i la diversitat cultural. Els moviments sindicals juvenils, articuladors de la lluita per garantir els drets de la classe treballadora i de les **estudiants**. Les **joventuts polítiques** hereves de la lluita antifrànquista i les plataformes d'entitats com els **consells locals**, com a símbol del treball cooperatiu i en xarxa, la corresponsabilitat i el foment de la participació.

I, amb aquesta trajectòria, conscients de la realitat de l'extrema dreta, volem continuar **teixint respostes compartides**, actualitzant el discurs i apostant per construir alternatives des de les comunitats diverses i vives dels nostres barris, pobles i ciutats.

Davant de diferents escenaris que impliquen l'extrema dreta, l'Associacionisme juvenil, proposem:

- En el **context institucional**, en què l'extrema dreta ja forma part de diversos governs municipals i compta amb representació parlamentària, cal continuar demanant la unitat d'acció dels grups polítics democràtics. És fonamental mantenir un cordó sanitari que impedeixi la normalització de discursos d'odi o antidemocràtics a les institucions.
- Compromís de **no reunir-se**, ni debatre, ni citar a qualsevol mena d'associació relativa o pertanyent a l'extrema dreta. Cal continuar treballant coordinadament amb Unitat Contra el Feixisme i el Racisme, vetllant per mantenir el cordó sanitari en tot moment.
- Pel que fa a **mobilitzacions civils** de l'extrema dreta, combatre el discurs, mostrar el rebuig i coordinar posicionaments de consens amb els moviments socials. Cal incidir a les institucions perquè bloquegin i no permetin les mobilitzacions de l'extrema dreta, mostrant el rebuig de forma explícita. S'haurà de valorar si es fan contra programacions de les seves mobilitzacions, des de la no-violència, garantint el bon clima i la seguretat veïnal.
- Davant **d'atacs a entitats o col·lectius**, es coordinarà un posicionament conjunt i es visibilitzarà el col·lectiu afectat, emplaçant les institucions i a la societat civil, a mostrar el seu suport. A més, ens instem a crear respostes organitzades davant d'aquests atacs. Per fer-ho, es crearà una xarxa de suport per organitzar les accions necessàries per contrarestar l'amenaça. En cas que aquesta es consumi, es duran a terme les accions legals corresponents.

- A les **xarxes socials**, és fonamental defensar els drets humans i garantir que els missatges que promouen els drets humans i la convivència guanyin visibilitat sobre els discursos d'odi i les mentides utilitzades per aquest moviment. Cal desmuntar el seu discurs amb dades i fets, aprofitant les xarxes socials, per generar una resposta contundent i ben fonamentada. A més, cal tenir una presència forta a les xarxes socials, ja que, de moment, és un espai on el seu discurs està guanyant molt pes.
- Fer incidència als **mitjans de comunicació tradicionals**, perquè no siguin un altaveu de l'extrema dreta i perquè contribueixin a reforçar el relat de defensa dels drets i valors democràtics.
- Cal articular una **resposta organitzada** des del moviment juvenil associatiu que superi l'acció reactiva i contribueixi a establir un discurs hegemònic en defensa dels drets. Aquesta resposta buscarà generar un contra-relat que no faci esment de l'extrema dreta i interpel·lar la societat civil perquè adopti una postura activa i compromesa en la defensa de les llibertats.
- És essencial **enfortir el teixit associatiu als nostres barris i pobles**, promovent espais de trobada que aglutinin diversos sectors socials i polítics. Hem de saber apel·lar al que ja existeix, i aprofitar les eines i recursos amb què comptem actualment per crear una resposta conjunta, organitzada i eficient. Formar part de l'associacionisme és, en si mateix, una manera de combatre l'extrema dreta i d'exercir política que, fent front a les seves amenaces, creant un moviment sòlid i unit en l'àmbit local.
- **Compromís de formació** de les nostres estructures i base social, per adoptar la perspectiva antifeixista i, per tenir eines i valors que fomentin la lluita contra l'extrema dreta i la capacitat de resposta davant dels seus atacs.
- **Compromís de sensibilització i conscienciació** des de l'associacionisme juvenil, duent a terme projectes educatius i de sensibilització a les nostres entitats, basant-los en els drets humans i la justícia global, adoptant la perspectiva antiracista, antifeixista i de gènere de forma transversal.

Volem fer front als discursos d'odi que ja tenim instaurats i, és per això, que des de l'associacionisme juvenil català ens comprometem a **bastir una estratègia antifeixista decidida**, amb capacitat de frenar l'expansió dels discursos d'odi i de construir alternatives basades en els principis democràtics.

Aquesta estratègia la volem articular mitjançant la **coordinació entre totes les entitats juvenils del país**, reafirmant-nos com un agent potent i valuós en la lluita contra l'extrema dreta, capaç de generar consensos amplis que puguin fer de contra pes als discursos de l'odi i de la por.

Creiem fermament que la tasca associativa és **l'antídote per plantar cara a l'extrema dreta** i no farem ni un pas enrere en la defensa dels drets de les persones joves, ni en la lluita per una societat democràtica, cohesionada i lliure.

L'associacionisme juvenil català no només no ignora l'amenaça de l'extrema dreta, sinó que la combat de manera col·lectiva, organitzada i unitària. **Davant el seu avenç i la seva presència ja instaurada als nostres barris, xarxes i institucions, el moviment juvenil passa a l'acció. Som una força viva i compromesa que planta cara a l'extrema dreta.**

Presenten el posicionament el Secretariat del CNJC, L'Eina - Joves de la Intersindical, Jovent Republicà, La Forja - Jovent Revolucionari, Casals de Joves, Associació Juvenil Joves Ecosocialistes i Acció Jove - joves CCOO de Catalunya.

